

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 82. Vienna a Turriano Comite incassum tentata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

Sæc. XVII.
A. C. 1619.

§. LXXXII.

*Vienna a Turriano Comite incassum
tentata.*

*Barre l. c.
Ludolph.
pag. 736.
Merc. l. c.
Le Blanc.
Hist. de Ba-
vierr. t. 4.
pag. 70.*

Postquam Bohemi Protestantes, qui specioso, falso tamen nomine, se *Directores* appellabant, Hungariam, Moraviam & Silesiam sibi addictas noverant, Turriano Comiti in mandatis dedere, ut harum ditionum suppetiis auctus, Austriam invaderet, ipsamque Viennam, cum ibi Ferdinandus Rex sedem suam tunc teneret, obsidione cingeret. Cognito hoc Bohemorum consilio Austriæ inferioris Protestantes, ut novam hanc expeditionem Turriano faciliorem redderent, datis ad Ferdinandum literis rogabant, quatenus patriam ab omni milite suo liberaret, nec permetteret, ut novæ expeditiones & militum delectus in Hungaria fierent. Verum Ferdinandus, quorsum fallaces eorum preces spectarent, haud ignarus, serio de propulsanda imminente eorum vi cogitare cæperat. Interim Turrianus Comes in inferiorem Austriam irrupturus, locis oppidisque aliquot interceptis Labaccum Cæsareo præsidio munitum cinxit: mox vero Status Catholici misso ad Comitem Bochemio interrogabant, quid causæ haberet, quod

quod cum tanto exercitu Regionem Sæc. XVII.
istam infestaret, cum tamen ipsi nec A. C. 1619.
illum nec Bohemos offendissent: de
cetero autem petitum foedus non aver-
sarentur, dummodo illud contra Do-
mum Austriacam, Ordines, & Religio-
nem Catholicam haud pugnaret. Ve-
rum Turrianus arrogantia verborum
intolerabili hæc respondit: „Hostem
„profligare, si vel Jerosolymis esset, cu-
„pio, oppressosque juvandi causa hanc
„Provinciam ingressus sum: Catholici
„posthac non sibi in animum inducant,
„Religionem suam, ut antehac, instar
„olei, quod aquis supernatat, Religioni
„Protestantium dominaturam: Prote-
„stantes æque honesti sunt ac Catholici,
„& re nulla Catholicis ad eum usque
„diem cesserunt Evangelici, ideoque
„nec hi in posterum etiam uno pilote-
„nus, eis auctoritate Sacrorum, nec-
„dum æqualitate auctoritatis cedant,
„nullaque habita Religionis ratione de-
„inceps æqualitas servetur, & quan-
„tum una pars obtinet, tantum & al-
„teri parti juris permittatur, ut sic fu-
„turus Rex a Cleselianis insidiis tutus,
„Rempublicam digne administrare va-
„leat. Sumptus & pecuniam auxilium-
„que, unde accepturus sim, non curo,
„Deo me committo. „ Prolatis Thra-
„sonicis hisce verbis Buchemio pollici-

Sæc. XVII. tus est, quod si Cæsareis præfidiariis
 A. C. 1619. Labacco abductis portæ civitatis aper-

Massen. An-
nal. Trev.
 l. 23.

rentur, & a Protestantibus præsidio post-
 hac firmarentur, nil hostile ibi moliri
 vellet. Hoc pacto Turrianus Labac-
 cum deditioe accepit. Inde vero
 Viennam contendens, ibidemque die
 secunda Junii castra metatus, trajecto
 Danubio die sexta ejusdem Mensis sub-
 urbia occupabat, explosisque belli tor-
 mentis urbem nullo negotio expugnau-
 dam sperabat, eoquod ex civibus non
 pauci clandestina cum Bohemis consi-
 lia fovissent. Die octava Junii Austriæ
 Ordines missis ad Comitem Legatis in-
 opinæ hujus invasionis causam ab eo
 sciscitabantur, quibus ille respondit,
 quod Hungarorum tyrannidem in Bo-
 hemos exercitam ulturus advenisset,
 simul vero postularet, ut revocato Hun-
 garico, alioque milite nullus amplius
 in Regiones istas introduceretur, sin-
 minus, intentatam sibi tyrannidem ad-
 hibita vi propulsare cogeretur. Tan-
 tam arrogantiam Turriano inspirabat
 Viennensis urbis mox occupandæ fidu-
 cia, quam non parum augebant di-
 scordes inter se Austriæ Ordines, nec-
 non civium non pauci hæretica jam
 labe infecti, atque ad rebellionem pro-
 clives. In hac igitur rerum vicissitu-
 dine Ferdinandus humana ope & con-
 filio

filio destitutus. nil reliquum habebat, Sæc. XVII.
 quam ut ante Crucifixi imaginem pro- A. C. 1619.
 nus, supplexque in terram abjectus Dei
 auxilium præstolaretur, quod & brevi
 adfuturum de cælo, asseveranter Do-
 mesticis suis affirmabat. Nec sua eum
 fefellit exspectatio; interea enim ad
 Bucquoiana castra præter Hungaros
 magno numero auxiliares milites in
 Belgio collecti in Bohemiam penetra-
 bant, ac Budovisium, quod a Bohe-
 mis desertum Cæsarei recuperaverant,
 hostium magis voto quam ferro lace-
 fiti impune pervenerant, quibus sup-
 petiis auctus Carolus Longuevalius
 Bucquoii Comes die octava Junii noctis
 silentio ad Nodlitium, ubi Mansfeldia-
 num erat præsidium contendit, incenso
 que oppido Tinam versus castra promo-
 vit, initoque atroci, necnon ad sextam
 horam protracto prælio Mansfeldium
 ingenti clade protrivit, Reingraffio &
 Arpo, primorum ordinum Ductoribus,
 ac duodecim millibus Bohemorum præ-
 cipue peditum captis, omnibusque tor-
 mentis, totoque belli apparatus victo-
 rum manibus relicto. Hac victoria
 animatus Bucquoius quamplurimas ur-
 bes & arces partim deditione, partim
 armorum vi, tam prospero successu
 Bohemis rebellibus eripuit, ut inde
 Cæsareis copiis aditus in Austriam, ac

Sæc. XVII. libera commeandi facultas effet. Ac-
 A. C. 1619. cepto igitur de clade Mansfeldii, &
 Bucquonii in Regnum irruptione nuntio,
 Turrianus castris nocturno silentio mo-
 tis Viennæ obsidionem solvere coactus
 est, cum exercitu suo in Bohemiam re-
 versus, ubi Pragenses Catholici ob par-
 tam victoriam Deo grates repensuri
 Hymnum, quem vocamus *Ambrosianum*,
 solemnitate publica decantarunt, non
 sine maxima Protestantium indignatio-
 ne, ex quibus petulantiores San-
 bæam ædem & Asceterium incurfantes
 tecta Catholicorum omnium, sacra pari-
 ter & profana, omni vi diripere, direpta-
 que solo funditus æquare tentabant,
 quod & fecissent, nisi Magistratum ar-
 mato satellitio repressi fuissent. Diluit
 tamen Catholicorum gaudium haud ita
 multo post secuta Hungarorum a Sol-
 mensi Comite fusorum clades, quæ ta-
 men haud quaquam par erat Mansfeldia-
 næ, cui similis universo prius belli Bohe-
 mici tempore nulla accidit: Sub idem
 ferme tempus Monachii die undecima
 Julii advenit Jacobi Angliæ Regis Lega-
 tus cum Maximiliano de pace, si qua con-
 ciliari posset, acturus; verebatur enim
 Rex, ne suus Gener Palatinus Elector
 pravis suorum consiliis ad belli cum Bo-
 hemis societatem, & Imperialis co-
 ronæ ambitum abriperetur.

Le Blanc.
Hist. de
Bav. t. 4.
pag. 69.

HISTO-